

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Niobe exemplum arrogantis feminæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

verit indulgentiâ? Fecit id suo maximo malo Niobe. Sapienter monet Poëta

----- Et felicissima matrum
Dicta foret Niobe, si non sibi visa fuisset.

Et quænam hujus, quamvis reginæ, tamen mulierculæ & superstitionibus devotæ, adversus superos insultatio?

Cladibus, exclamat, Saturnia, pascere nostris,
Pascere, & hanc pestem specta crudelis ab alto.

Ita Julianus ille, nomen infame Cæsarum, à sacris Christianis apostata, missâ cœlitus hasta faucibus, sanguine de vulnere, cava manu hausto, & in aërem sparso, blasphemus exclamavit: *Vicisti Galilæe, vicisti!* & simul impium ac impurum ad Tartara spiritum evomuit. Atque hoc est, pugnare cum Superis, quos vana quoque Gentium religio nunquam impunè contempsit; cùm natura dictante, colendus sit, qualemcunque demum Deum sive ignorantia, sive malitia sibi finxerit.

II. (b) Deinde Niobes è fabula discimus, in rebus prosperis animo nostro moderari, & cùm simus homines, supra homines non tollere cervicem. Exempla moderationis hujus insignia sunt Agathocles Siciliae rex, è filio figuli, qui canabat vasis testaceis, ut meminisset generis, unde oriundus erat. Sic Perses vex Macedoniae, cùm subito irumpentibus Romanis, jam in conspectum venisset hostis, ipse, quamquam regiae majestatis retinentissimus in templum confugit, liberòsque admonuit suos, ut Fortunam, cui tantum liceret, revererentur. Florus lib. 2. c. 12. Ante hunc Philippus Macedo, Alexandri M. parens post Athenienses & Thebanos insigni prælio victos, non tamen in convivio risit; non ludos inter epulas adhibuit; non coronas aut unguenta sumpsit; & quantum in illo fuit, ita vicit, ut victorem nemo sentiret, sed nec Regem se Græciæ, sed Ducem appellari jussit. Atque ita tacitam lætitiâ, & dolorem hostium temperavit, ut neque apud suos exultasse, neque apud victos insultasse videretur. Justinus lib. 9.

III. (c) Et hæc de modestia virorum; non item feminarum, quarum ducem & antesignanam Nioben, denique superbia sua ad ultimam calamitatem adegit, unde Poëta.

Hæc, quantum hæc Niobe, Niobe distabat ab illa,
Quæ modò Latois populum submoverat aris;
Et mediam tulerat gressus resupina per urbem,
Invidiosa suis!

Y 3

Qualis

(b) Modestia virorum in faventiore fortuna. (c) Niobe exemplum arrogantis femina.

Qualis incessus, talis ejusdem fuit oratio, plenissima fastu, cum dixit:
 Numen adhuc sine thure meum est? mihi Tantalus autor,
 Cui licuit soli superiorum tangere mensas.
 Pleiadum soror est genitrix mea: maximus Atlas
 Est avus, æthereum qui fert cervicibus axem.
 Jupiter alter avus, focero quoque glorior illo,
 Me gentes metuunt Phrygiæ, me regia Cadmi
 Sub domina est, fidibusque mei commissa mariti
 Mœnia cum populis, à mœque, viroque reguntur.
 In quamcunque domus adverti lumina partem,
 Immensæ spectantur opes. accedit eodem
 Digna Deâ facies: huc natas adijce septem
 Et totidem juvenes, & mox generosque nurusque

Quot verba, tot folles inflati, & præ tumore rumpendi. Jactat se Niobe à parente *Tantalo*, Deorum conviva: à matre *Taygete*, unâ septem filiarum *Atlantis*: ab avo *Iove*, cujus filius *Tantalus*: ab eodem focero suo, nam ex *Jove* natus *Amphion*: à marito, *Thebarum* rege, scilicet *Amphione*: à diviso cum marito imperio: ab immensis divitijs: à venustate formæ: à numerosa sobole: à futuris connubijs & affinitatibus. Ipsa profectò *Arrogantia* & *Ostentatio* si loquatur, tumentius loqui non possit. Jactabunda hæc lingua in utroque sexu frequens est; sed impotentior in sequiore. Breviter confirmo. Sutori Hispano, & egeno cum jam fata instarent, aderat filius in paternam sortem natus. Is cum rogasset, ecquid sibi decessurus præceptorum relinqueret, jam defecta voce pater, ut, inquit, memineris in majestatem assurgere familiam tuam dignam. Ex eadem gente mulier fuit, vix centonibus satis tecta, tribusque, qui comitabantur liberis, precarium spiritum tristi mendicitate producens. Fortè in Gallorum cœtum inciderat: Et ex his statim unus spectaculo motus; ego, inquit, ô mulier, hoc te onere ex parte levabo, majorem ex tuis liberis (& is fortè ad decennium pervenerat) mihi trade, hunc levibus, suæque ætati paribus ad serviendum officijs assuetaciam; ubi adoleverit, meo sumptu curaque hoc artificij genere, quod maxime probaverit, imbuetur. Ad hæc mulier, nec Deus siverit, inquit, ô mi homo, quanquam pauperem me vides, ut in tantam humilitatem filium damnem; qui aut tu, aut ego sciamus, in quæ fata sit genitus? aut quàm elaris virtutibus subsidium patriæ paraturus? Satis illi, si ita fata tulerint, inedia extinguatur, quam ad servitutem (sub
 externo

externo præcipuè Domino) egregijs hominibus indignam accedere. En quanti spiritus etiam in centonibus! Joannes Barclaius in Icone animorum. cap. 7. Sed vitium hoc non unam gentem inficit; per omnes plagas vagatur. Alicubi in Germania pueri, etiamnum à matre rubentes, tam strenuè imitantur Nioben, ut dicas ejus ubera fuisse; adeò noverunt stirpis suæ ramos omnes, & frondes, & folia enumerare, genealogias recensere; agnationes, cognationes, propinquitates, affinitates velut suum nomen tenere. Nondum didicerunt memoriter Decalogum, cum sciunt avos, abavos, atavos, tritavos; patruos, patruales, confobrinos, avunculos, amitas, materteras; Majorum item suorum officia, munia, magistratus, Principum favores, honores, opes, clientelas, arces, prædia, fundos, veluti docti cunis in ipsis psittaci, sine hæsitacione recitare linguaculi, avitis ceris superbi. Quò denique recidit omnis hæc ostentatio Niobes, eiusque similibus? In cinerem, in pulverem, in breve saxum & cippum sepulcralem, qui fasces, tiaras, titulos, coronas angustâ foveâ claudit; cujus rei symolum est lapidea Niobes statua (natorum tumulo imposita) in quam Niobæa jactantia desijt. Vetustius paradigma ex prima omnium parente habemus, quæ quia Deo voluit esse similis, à sua felicitate excidit, & omnium calamitatum illadem in Orbem invexit. Verè Seneca lib. de brevitate vitæ. O quantum caliginis mentibus humanis objicit magna felicitas! Quàm multi fuissent felices, nisi se tales putassent!

IV? (d) Innuit hæc fabula, ne in liberorum quidem copia multum spei aut fiducia collocandum; cum infinita exempla loquantur, solere fieri, ut exiguo momento copiosa soboles ad lugendam paucitatem redigi, vel penitus aboleri possit. Quid enim usitatus, quàm ut parentes filijs extremum officium impendant, oculosque morientibus compriment inverso naturæ ordine? Filios, inquit Petrarcha Dial. 70. genuisti; disces tuo periculo longas, in brevi vita, curas texere. Sevisti arborem inexhausto percolendam studio, cujus nullas forsitan fruges leges. Filij sunt tibi; si boni, jugis timor: si mali, sempiternus dolor, solamen ambiguum, certa cura. Habes filios, habes cum ijs, unde vivus doleas, mortuus agnoscaris; habes, & unde sapius mori possis. Nescis, quam dolendi materiam gignendo quæsieris, quot lacrimis aditus in tuam domum patefeceris, quantum in te jus mortis, miseriæque præbueris. Expertus hoc Amphion est, & uxor ejus Niobe, quæ, quòd superba duritie nollet Dijs cedere, in lapidem obriguit; mollior tamen vel in sa-

XQ

(d) *Liberorum copia non superbiendum.*